

Og man finder da først en stor Forskjel mellem Mænds og Kvinders ydre Kaar i alt, hvad der vedrører Sædeligheden. Naar det i ovennævnte Artikel hedder, at „Kulturkvindernes“ nuværende Natur er „erhvervet ved Aarhundreders Optugtelse“, saa er her Ordet Optugtelse taget i en noget videre Betydning end den, hvori De har opfattet det; der er tænkt, ikke blot paa Opdragelsen i Hjem og Skole, men ogsaa paa den Opdragelse, som Samfundslivet og dets Fordringer give. — Men selv om vi holder os til Opdragelse i snævrere Forstand, saa tror jeg, De tager storlig fejl, naar De mener, den paa Sædelighedens Omraade er „fælles“ eller éns; — der er sikkert nok enkelte Hjem, hvor den *er* det; men mon det almindelige dog ikke er, at de samme Hjem, der fordrer Ærbarhed i Tanke og Handling af den unge Pige, trækker paa Skuldrene ad den unge Mands Udskejelser og mener, at han maa „løbe Hornene af sig“. Og denne Betragtningssmaaade gaar fra de smaa Samfund, Hjemmene, ud i det store Samfund, der, i samme Aand, under Straf af Udstødelse, fordrer Kyskhed og Troskab af Kvinden, mens det tillader Manden Ukyskhed og Utroskab.

Tror De ikke, denne ydre Forskjel, naar den har bestaaet i Aarhundreder, *maa* fremkalde en indre?

De mener, at den Arvelighedslov, i Følge hvilken en Datter arver „ligesaa godt efter sin Fader og en Søn ligesaa godt efter sin Moder“, maa udjævne en saadan indre Forskjel. Men De kjender sikkert en anden Arvelighedslov — for saa vidt man kan bruge et saa bestemt Udtryk som Lov om Forhold, om hvilke en Mand som Darwin erklærer, at „vi ere meget uvidende“ — De kjender sikkert den Arvelighedslov, der „ofte holder Stik“, i Følge hvilken „Varieringer, der først fremkommer hos et af Kjønne paa et senere Stadium af Individets Liv, har Tendens til kun at fremkomme hos dette Køn.*).“ Og er der ikke megen Grund til at antage, at denne Lovs Virken har sin Del i den store Forskjel mellem Mænds og Kvinders Kjønsliv og Sædelighedsbevidsthed: Tilbøjeligheden til Kyskhed og Troskab er erhvervet af den enkelte Kvinde paa et sent Livsstadium og derfor fortrinsvis nedarvet til Døtrene.

*) Darwin: Menneskets Afstamning og Parringsvalget. Jakobsens Oversættelse. I. 288.